

Oprettelse af Frikirker indenfor Folkekirken vil medføre Fare saavel for Præst og Menighed i Frikirkerne som for Folkekirken. Der ligger en ethisk Fare, en Fristelse til Selvsyge i at ville affondre sig fra et Samfund, som har et godt Formaal, og i hvilket man ved Guds Tilstiftelser er optagen (Ordspr. 18, 1). I denne Fristelse falde de, som ved Udtærelse affondre sig fra Folkekirken, fordi de mene, at dens nuværende Tilstand er tilhinder for Opnaaelsen af den kristelige Kirkes hellige Formaal. Men det er kun altfor sandsynligt, at Faldet vil ikke blive mindre for dem, som under Forbliven i Folkekirken danne et sær-egent kirkeligt Samfund. Separatisters hovmodige Selvbehagelighed og ukjærlige Ringeagt for Medchristne ville ei heller udeblive hos dem; kun det Capel, hvor de holde Andagt, vil være dem Kirken, kun deres Troesvenner ville være dem de Christne, hvor umuligt det end vil blive for de Oprigtige at forhindre Stinkellige i at optages i deres Forsamling. Om end Separatister — som de Frimenigheder, hvorom her er Tale — begynde deres Affondring i det Ydre uden at frasalde deres Fædrenekirkes Lærdomme, staae de dog stor Fare for i Tiden at blive Secterister. Hade de anskaffet et Capel, hvis Navn uden Tvivl vil blive Frikirken, feiler man neppe i at forudsige, at de ville ansee sig berettigede til at indføre frie rituelle Skikke, at de ved at lægge eenfædig Vægt paa enkelte Troeslærdomme under Forsømmelse af andre, ville danne sig et Schiboleth og at de ville hengive sig til overtroiske Forestillinger om den af dem udlaarne Præstis mystiske Indflydelse paa Sacramenternes Naadeskraft. Ved sin ydre Afhængighed af Menigheden staaer Præsten, om hvem det ingenlunde er givet, at han besidder overordentlig Begavelse og Energi, Fare for at blive dens Træl i Henseende til sin præstelige Gjerning; men har han ualmindelige Talenter og overlegen Villiekraft, staaer Menigheden Fare for at blive aandelig trælbundet til hans vilkaarlige Paastande, phantastiske Indsælb og allehaande Særheder med kirkeligt Præg. Det kan ogsaa ssee, at Præsten er et uselbstændigt Medskab for et Parti, hvis Præg han paatrækker Menigheden. Saaer den højrøstede Tale, man stundom maa høre, om frie, fra vore symboliske Bøger emanciperede, Præster for frie Menigheder, Magt i Frimenighederne, vil en ny Sect kunne dannes i enhver af disse. Nogen væsentlig indgribende og ordnende Paavirkning i dem troer jeg ikke vil kunne øves ved Tilshyn af Provster og Biskopper, som ere befuldmægtigede til Tilshynsmænd i den Folkekirke, fra hvis Vaand de frikirkelige Separatister just ville være løste. Dersom Frimenighederne affondrede sig fra Folkekirken uden at skulle betragtes som dens Medlemmer, vilde dens Organisme ligesaa lidet lide derved som ved de Frimenigheder, der allerede finde Sted i Danmark. Naar de derimod affondre sig i Henseende til Ordningen i Folkekirkens Organisme, men desuagtet maae vedblive at betragtes som dens Medlemmer, da lider selve Organismen derved, da ssee derved et farligt Skridt til Afsplittelse i Menigheds-samfundet og derved til Folkekirkens Oplosning. Desuden vil det Missionskald, som Frikirkerne, navnlig deres Præster, formodentlig ville tiltroe sig, umærkeligere og derfor lettere kunne følges i Folkekirken end de fra denne aabenbar afvigende Secteristers Lyst til at gjøre Proselyter. Og lader Kirkebestyrelsen — hvad den vanstelig vil kunne undgaae — Frikirkerne faae en vis Selvstændighed i Henseende til rituelle Skikke, da ligger Fristelsen for Folkekirkens Præster saare nær til at tage sig lignende rituelle Friheder. Men herfra er Fristelsen ikke fjern til især gjennem phantastiske og hjertegribende, men dunkle Psalmer at følge et i Frikirken givet Exempel paa Afgang fra Kirkeførelsen.

Heller ikke er Frikirkeførelsen uden Fare for Familielevet, hvad enten man vil give Huusfaderen despotisk Myndighed til at afdrage Hustru og Børn mod deres Villie fra Folkekirkens Præst til Frikirkens Præst, eller hver af Husets Folk skal have Lov til at gaae sine Kirkeveie. I første Tilfælde vil huuslig Strid, i sidste Savn af fælles Andagt blive Følgen. Endelig — saa vist som det er betryggende for Staten, at det danske Folk (med Undtagelse af nogle faa Disfenter) har et aandeligt Sammenhold i en fælles, organiseret Kirke, maa det fra Statens Standpunkt være betænkeligt at gjøre Indrømmelser, hvorved den kirkelige Orga-